

УДК 657.422.8

Прийдун Ю. – ст. гр. БО - 42

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ»

Науковий керівник: к.е.н., доц. Королук Т.М.

В умовах ринкової економіки досить важко забезпечувати високий обсяг реалізації продукції та її своєчасну оплату, що зумовлює виникнення дебіторської заборгованості. Існує велика кількість визначень поняття «дебіторська заборгованість». Так, сучасне визначення було запропоноване у XVIII столітті вченими Е. Дегранжем та Дж. Дзаппі. Вони вважали, що дебіторська заборгованість – показник, який відображає фінансовий стан підприємства. Пізніше виникла теорія дебетування рахунків у М. де ла Порта, суть якої полягала в тому, що дебітор – це той, хто є власником або управляє господарством чи особа, що отримала цінності. У 1904 році А.З. Попов запропонував називати дебіторську заборгованість «боргом на користь підприємства».

Ф.Ф. Бутинець вважає, що дебіторська заборгованість – сума заборгованості дебіторів підприємству на певну дату [2, с. 265]. М.С. Пушкар дебіторською заборгованістю називає заборгованість, яка виникає в ході взаємовідносин підприємства з економічними агентами (юридичними і фізичними) і належить даному підприємству на певну дату [4, с. 122]. В.В. Сопко вказує, що дебіторська заборгованість є сумою боргових вимог, які утворилися у різних юридичних та фізичних осіб перед підприємством у процесі господарської діяльності [5, с. 261].

Згідно визначень, наведених у Бухгалтерському словнику, – дебіторська заборгованість це: 1) сума заборгованості дебіторів підприємству на певну дату балансу; 2) частина оборотного капіталу, а також вимоги на його отримання у вигляді готівки, матеріальних та інших ресурсів від суб'єктів господарювання; 3) заборгованість інших підприємств або окремих осіб за платежами даному підприємству [1, с. 66]. В Економічній енциклопедії дебіторською заборгованістю є частина оборотного капіталу підприємства, компанії; сума, яку заборгували підприємству, організації, компанії інші юридичні особи і компанії, а також громадяни, що є їх боржниками за поставку товарів, виконання робіт надання послуг [3, с. 529].

Однак, найдоцільнішим та чітким є визначення наведене у Положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість», згідно якого – це сума заборгованості дебіторів підприємству на певну дату.

Список використаної літератури:

1. Бухгалтерський словник / За ред. проф. Ф.Ф.Бутинця. – Житомир: ПП „Рута”, 2001. – 224 с.
2. Бухгалтерський фінансовий облік: Підручник для студентів спеціальності „Облік і аудит” вищих навчальних закладів / за ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – 8-е вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП „Рута”, 2009. – 912 с.
3. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т.2/Редкол., С.В.Мочерний (відп. ред.) та ін. - К.: Видавничий центр "Академія", 2001 - 2002. (співавтор). – 864 с.
4. Пушкар М.С. Фінансовий облік: Підручник. – Тернопіль: Карт-бланш, 2005. – 628 с.
5. Сопко В.В. Бухгалтерський облік: Навч. посібник. – 3-те вид., перероб. і доп. – К.: КНЕУ, 2000. – 578 с.